

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) sprendimas

2012 m. vasario 16 d.*

„Informacinė visuomenė — Autorių teisės — Internetas — Prieglobos paslaugų teikėjas — Internetinio socialinio tinklo platformoje saugomos informacijos tvarkymas — Šios informacijos filtravimo sistemos įdiegimas siekiant užkirsti kelią autorių teises pažeidžiančių rinkmenų bendrinimui — Bendro pobūdžio pareigos stebėti saugomos informacijos turinį nebuvimas“

Byloje C-360/10

dėl *rechtbank van eerste aanleg te Brussel* (Belgija) 2010 m. birželio 28 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. liepos 19 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)

prieš

Netlog NV

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai J. Malenovský (pranešėjas), R. Silva de Lapuerta, G. Arestis ir D. Šváby,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. liepos 7 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)*, atstovaujamos advokatų B. Michaux, F. de Visscher ir F. Brison,
- *Netlog NV*, atstovaujamos advokato P. Van Eecke,
- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos T. Materne ir J.-C. Halleux,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. Wissels,

* Proceso kalba: olandų.

- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Ossowski,
- Europos Komisijos, atstovaujamos A. Nijenhuis ir J. Samnadda,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl šių direktyvų išaiškinimo:
 - 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399),
 - 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230),
 - 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, p. 45; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 32),
 - 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355) ir
 - 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 514).
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)* (toliau – SABAM) ir internetinės socialinių ryšių platformos valdytojo *Netlog NV* (toliau – *Netlog*) ginčą dėl pastarojo pareigos įdiegti platformoje saugomos informacijos filtravimo sistemą, kad būtų užkirstas kelias autorių teises pažeidžiančių rinkmenų bendrinimui.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2000/31

- 3 Pagal Direktyvos 2000/31 45 ir 47 konstatuojamąsias dalis:

„(45) Tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybės apribojimai, nustatyti šioje direktyvoje, neturi įtakos galimybei taikyti įvairius draudimus; tokie draudimai konkrečiai gali būti teismų arba administracinių institucijų priimti sprendimai, kuriais reikalaujama nutraukti bet kokius pažeidimus arba užkirsti jiems kelią, įskaitant neteisėtos informacijos panaikinimą arba galimybės ją pasiekti atėmimą.

<...>

(47) Valstybėms narėms draudžiama paslaugų teikėjams nustatyti priežiūros prievolę tik bendro pobūdžio prievolių atžvilgiu; tai netaikoma priežiūros prievolėms konkrečiu atveju ir ypač neturi įtakos nacionalinės valdžios institucijų sprendimams, išleistiems vadovaujantis nacionaliniais įstatymais.

(48) Ši direktyva iš valstybių narių neatima galimybės reikalauti, kad paslaugų teikėjai, internete pateikiantys paslaugos gavėjų perduotą informaciją, laikytųsi įsipareigojimų, kurių galima pagrįstai tikėtis ir kurie nurodyti nacionalinėje teisėje, su informacija elgtis rūpestingai, tam, kad būtų atskleista tam tikrų rūšių neteisėta veikla ir užkirstas jai kelias.“

4 Direktyvos 2000/31 14 straipsnyje „Informacijos pateikimas internete [Priegloba]“ nurodyta:

„1. Kai teikiama informacinės visuomenės paslauga, kurią sudaro paslaugos gavėjo pateiktos informacijos perdavimas ryšio tinklu, valstybės narės užtikrina, kad paslaugų teikėjas nebūtų atsakingas už informaciją, kurią saugo paslaugos gavėjo prašymu, tik tada, jei:

a) teikėjas neturi faktinių žinių apie neteisėtą veiklą arba informaciją ir reikalavimų atlyginti žalą atžvilgiu nežino apie faktus ar aplinkybes, rodančias, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija

arba

b) teikėjas, gavęs tokių žinių arba apie tai sužinojęs, nedelsdamas panaikina šią informaciją arba atima galimybę ją pasiekti.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, kai paslaugos gavėjas veikia pagal teikėjo įgaliojimus arba jo kontroliuojamas.

3. Šis straipsnis neturi įtakos teismo arba administracinės institucijos galimybei vadovaujantis valstybių narių teisinėmis sistemomis reikalauti, kad paslaugų teikėjas nutrauktų pažeidimą arba užkirstų jam kelią, jis taip pat neturi įtakos valstybių narių galimybei nustatyti procedūras, reglamentuojančias informacijos panaikinimą arba galimybės ją pasiekti atėmimą.“

5 Direktyvos 2000/31 15 straipsnyje nurodyta:

„1. Valstybės narės nenustato teikėjams nei bendros prievolės teikiant 12, 13 ir 14 straipsnių reglamentuojamas paslaugas stebėti informaciją, kurią jie perduoda arba saugo, nei bendros prievolės aktyviai domėtis faktais arba aplinkybėmis, rodančiomis nelegalią veiklą.

2. Valstybės narės gali nustatyti prievolės informacinės visuomenės paslaugų teikėjams nedelsiant informuoti kompetentingas viešąsias institucijas apie įtariamą nelegalią veiklą arba informaciją, kurią pateikia jų paslaugų gavėjai, arba prievolę pateikti kompetentingoms institucijoms, gavus jų prašymą, informaciją, leidžiančią nustatyti jų paslaugos gavėjų, su kuriais jie sudarę informacijos saugojimo sutartis, tapatybę.“

Direktyva 2001/29

6 Direktyvos 2001/29 16 ir 59 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(16) <...> Ši direktyva turėtų būti įgyvendinta per panašų laikotarpį kaip ir [Direktyva 2000/31], nes ta direktyva pateikia suderintą principų sistemą ir nuostatas, be kita ko susijusias su svarbiomis šios direktyvos dalimis. Ši direktyva nepažeidžia tos direktyvos nuostatų dėl atsakomybės.

<...>

(59) Ypač skaitmeninėje terpėje tretieji asmenys gali vis labiau naudoti tarpininkų paslaugas pažeidinėjimams. Daugeliu atvejų geriausia priversti tokius tarpininkus nutraukti tokią pažeidžiančią veiklą. Dėl to, nesumenkinant kitų esamų nuobaudų ir teisių gynimo būdų, teisių turėtojai turėtų turėti galimybę prašyti teismo uždraudimo tarpininkui, perduodančiam trečiojo asmens daromą saugomo kūrinio ar kito objekto pažeidimą tinkle. Tokia galimybė turėtų būti prieinama net tais atvejais, kai už tarpininko atliktus veiksmus pagal 5 straipsnį yra atleidžiama nuo atsakomybės. Tokių uždraudimų sąlygas ir aplinkybes turėtų nustatyti valstybių narių nacionalinė teisė.“

7 Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.“

8 Šios direktyvos 8 straipsnyje numatyta:

„1. Valstybės narės nustato atitinkamas nuobaudas ir teisių gynimo būdus, jei pažeidžiamos šioje direktyvoje nustatytos teisės ir pareigos, bei imasi visų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad tos nuobaudos ir teisių gynimo būdai būtų taikomi. Šitaip nustatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

<...>

3. Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai turėtų galimybes prašyti teismo draudimo tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojami autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti.“

Direktyva 2004/48

9 Direktyvos 2004/48 23 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Nepažeidžiant jokių kitų egzistuojančių priemonių, procedūrų ir gynimo būdų, teisių turėtojams turėtų būti suteikta galimybė prašyti teismą uždrausti tarpininkui teikti paslaugas tretiesiems asmenims, kurie šiomis paslaugomis naudojami pažeisdami teisių turėtojo pramoninės nuosavybės teises. Tokio draudimo sąlygas ir procedūras turėtų nustatyti valstybių narių nacionaliniai teisės aktai. Autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimų srityje visapusiškas suderinimas jau yra numatytas Direktyvoje 2001/29/EB. Todėl ši direktyva nepažeidžia Direktyvos 2001/29/EB 8 straipsnio 3 dalies nuostatų.“

10 Direktyvos 2004/48 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Ši direktyva neturi poveikio:

a) Bendrijos nuostatoms, reglamentuojančioms materialinę intelektinės nuosavybės teisę, Direktyvai 95/46/EB, Direktyvai 1999/93/EB ar Direktyvai 2000/31/EB bendrai ir ypač Direktyvos 2000/31/EB 12–15 straipsniams;

<...>“

11 Direktyvos 2004/48 3 straipsnyje numatyta:

„1. Valstybės narės numato priemones, procedūras ir gynybos būdus, būtinus užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių, kurioms taikoma ši direktyva, vykdymą. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai turi būti sąžiningi, teisingi, neturi būti komplikuoti ar brangūs, ar sukelti nepagrįstą vėlavimą ar delsimą.

2. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai taip pat turi būti veiksmingi, proporcingi ir atgrasantys; jie turi būti taikomi tokiu būdu, kad nebūtų sukuriamos kliūtys teisėtai prekybai ir numatytų apsaugos priemonės nuo piktnaudžiavimo jomis.“

12 Direktyvos 2004/48 11 straipsnio trečiame sakinyje nustatyta:

„Valstybės narės taip pat užtikrina, kad teisių turėtojai galėtų prašyti taikyti tokį draudimą, nepažeidžiant Direktyvos 2001/29/EB 8 straipsnio 3 dalies, tarpininkams, kurių paslaugas naudoja trečioji šalis, pažeisdama intelektinės nuosavybės teises.“

Nacionalinė teisė

13 1994 m. birželio 30 d. Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (*Belgisch Staatsblad*, 1994 m. liepos 27 d., p. 19297) 87 straipsnio 1 dalies pirmoje ir antroje pastraipose nustatyta:

„Pirmąja instancija bylą nagrinėjančio teismo pirmininkas <...> konstatuoja autorių teisių ar gretutinių teisių pažeidimą ir nurodo jį nutraukti.

Jis taip pat gali nurodyti tarpininkams, kurių paslaugomis trečiasis asmuo naudojasi darydamas autorių teisių pažeidimus, nutraukti tam tikrus veiksmus.“

14 2003 m. kovo 11 d. Įstatymo dėl tam tikrų informacinės visuomenės paslaugų teisinių aspektų (*Belgisch Staatsblad*, 2003 m. kovo 17 d., p. 12962) 18 ir 21 straipsniais į nacionalinę teisę perkelti Direktyvos 2000/31 14 ir 15 straipsniai.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

15 SABAM yra autorių teisių kolektyvinio administravimo bendrovė, kuri atstovauja muzikos kūrinių autoriams, kompozitoriams ir leidėjams. Be to, jai pavesta leisti tretiesiems asmenims naudoti saugomus kūrinius.

16 *Netlog* valdo internetinio socialinio tinklo platformą, kurioje kiekvienam užsiregistravusiam asmeniui sukuriama asmeninė paskyra, dar vadinama „profilium“, kurią jis pats gali užpildyti ir su kuria kiti gali susipažinti iš viso pasaulio.

17 Šios platformos, kuria kasdien pasinaudoja dešimtys milijonų asmenų, pagrindinė funkcija yra sukurti virtualias visuomenes, kuriose šie asmenys galėtų bendrauti ir draugauti vieni su kitais. Savo paskyroje naudotojas gali vesti dienoraštį, rašyti apie savo laisvalaikį ir nurodyti pomėgius, rodyti draugus, talpinti asmenines nuotraukas ar vaizdo filmų ištraukas.

18 Tačiau SABAM nusprendė, kad *Netlog* socialinis tinklas suteikia galimybę visiems naudotojams per savo paskyrą bendrinti į SABAM repertuarą įtrauktus muzikos bei audiovizualinius kūrinius ir pateikti juos visuomenei taip, kad kiti šio tinklo naudotojai turėtų prie jų prieigą be SABAM leidimo, nors už tai *Netlog* pastarajai nemoka jokio atlygio.

- 19 2009 m. vasario mėn. SABAM kreipėsi į *Netlog* su pasiūlymu sudaryti sutartį, pagal kurią už SABAM repertuarui priskirtų kūrinių naudojimą *Netlog* mokėtų atlygį.
- 20 2009 m. birželio 2 d. SABAM oficialiai pareikalavo iš *Netlog* nedelsiant imtis veiksmų, kad būtų nutrauktas bet koks neteisėtas jos repertuarui priskirtų muzikos ir audiovizualinių kūrinių pateikimas visuomenei.
- 21 2009 m. birželio 23 d. SABAM kreipėsi į *rechtbank van eerste aanleg te Brussel* pirmininką ir byloje, pradėtoje pagal 1994 m. birželio 30 d. Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 87 straipsnio 1 dalį, paprašė įpareigoti *Netlog* nedelsiant nutraukti bet kokią neteisėtą jos repertuarui priskirtų muzikos ir audiovizualinių kūrinių pateikimą visuomenei, o už įpareigojimo nevykdymą numatyti 1 000 EUR baudą už kiekvieną pažeidimo dieną.
- 22 Atsiliepime *Netlog* nurodė, kad patenkinus SABAM reikalavimus jam atsirastų bendro pobūdžio pareiga stebėti informacijos turinį, nors tai draudžiama pagal 2003 m. kovo 11 d. Įstatymo dėl tam tikrų informacinės visuomenės paslaugų teisinių aspektų 21 straipsnio 1 dalį, kuria į nacionalinę teisę perkelta Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalis.
- 23 Be to, *Netlog* teigia, o SABAM neprieštarauja, kad norint užtikrinti prašomų priemonių veiksmingumą ji turėtų savo lėšomis ir neribotam laikui įdiegti didžiosios dalies jos serveriuose saugomos visų klientų informacijos *in abstracto* ir prevencinio filtravimo sistemą, kad ji surastų muzikos, kinematografijos ar audiovizualinių kūrinių, į kuriuos SABAM tvirtina turinti tam tikras teises, elektronines rinkmenas ir būtų galima blokuoti keitimąsi jomis.
- 24 Tačiau asmens duomenis pagal tokią filtravimo sistemą tektų tvarkyti paisant Sąjungos teisėje įtvirtintų asmens duomenų apsaugos ir komunikacijos slaptumo nuostatų.
- 25 Tokiomis aplinkybėmis *rechtbank van eerste aanleg te Brussel* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal direktyvas 2001/29 ir 2004/48, skaitomas kartu su direktyvomis 95/46, 2000/31 ir 2002/58, ir atsižvelgiant į [1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos] Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 8 ir 10 straipsnius, leidžiama valstybėms narėms suteikti bylą iš esmės nagrinėjančiam nacionaliniam teismui, kuris gali remtis tik nuostata, kad: „[nacionalinis teismas] taip pat gali nurodyti tarpininkams, kurių paslaugomis trečiasis asmuo naudojasi darydamas autorių teisių pažeidimus, nutraukti tam tikrus veiksmus“, teisę nurodyti prieglobos paslaugų teikėjui savo lėšomis ir neribotam laikui įdiegti didžiosios dalies jos serveriuose saugomos visų klientų informacijos *in abstracto* ir prevencinio filtravimo sistemą, kad ji surastų muzikos, kinematografijos ar audiovizualinių kūrinių, į kuriuos SABAM tvirtina turinti tam tikras teises, elektronines rinkmenas ir būtų galima blokuoti keitimąsi jomis?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 26 Savo klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar direktyvas 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 ir 2002/58, skaitomas kartu ir atsižvelgiant į atitinkamų pagrindinių teisių apsaugos reikalavimus, reikia aiškinti taip, kad joms prieštarauja įpareigojimas, kuriuo nacionalinis teismas iš prieglobos paslaugų teikėjo reikalauja įdiegti filtravimo sistemą:
 - taikomą informacijai, kurią jo serveriuose saugo jo teikiamų paslaugų naudotojai,
 - taikomą nepasirinktinai visiems naudotojams,
 - taikomą prevenciškai,

- savo lėšomis ir
- neribotam laikui,

galinčią surasti muzikos, kinematografijos ar audiovizualinių kūrinių, į kuriuos ieškovė tvirtina turinti intelektinės nuosavybės teises, elektronines rinkmenas, kad būtų galima blokuoti tų kūrinių, kurie pažeidžia autorių teises, padarymą viešai prieinamų (toliau – ginčijama filtravimo sistema).

- 27 Šiuo atžvilgiu pirmiausia neginčijama, kad internetinio socialinio tinklo platformos valdytojas, kaip antai *Netlog*, savo serveriuose saugo šios platformos naudotojų pateiktą su jų profiliu susijusią informaciją ir todėl laikytinas prieglobos paslaugų teikėju, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnį.
- 28 Be to, reikia priminti, kad pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalies ir Direktyvos 2004/48 11 straipsnio trečią sakinį intelektinės nuosavybės teisių turėtojai gali teismo prašyti priimti nutartį, įpareigojančią internetinių socialinių tinklų platformų valdytojus, kaip antai *Netlog*, kurie veikia kaip tarpininkai, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, imtis priemonių, jei naudodamiesi jų paslaugomis platformų naudotojai gali pažeisti intelektinės nuosavybės teises.
- 29 Be to, iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad pagal tokias teisės nuostatas nacionaliniams teismams suteiktą kompetenciją jie turi turėti teisę įpareigoti tokius tarpininkus imtis priemonių, kuriomis būtų siekiama ne tik nutraukti intelektinės nuosavybės teisių pažeidimus, jau padarytus pasinaudojant tarpininkų teikiamomis informacinės visuomenės paslaugomis, bet ir užkirsti kelią naujiems pažeidimams (žr. 2011 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Scarlet Extended*, C-70/10, Rink. p. I-11959, 31 punktą).
- 30 Galiausiai iš tos pačios teismo praktikos matyti, kad įpareigojimų, kurių taikymo galimybę valstybės narės turi numatyti pagal minėtą 8 straipsnio 3 dalį ir 11 straipsnio trečią sakinį, taikymo tvarka, kaip antai sąlygos ir procedūra, yra nacionalinės teisės reglamentavimo objektas (žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 32 punktą).
- 31 Tačiau valstybių narių nustatytos taisyklės ir šių taisyklių taikymo nacionaliniuose teismuose praktika turi atitikti iš direktyvų 2001/29 ir 2004/48 bei kitų šiose direktyvose nurodytų teisės šaltinių išplaukiančius apribojimus (žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 33 punktą).
- 32 Todėl Direktyvos 2001/29 16 konstatuojamojoje dalyje ir Direktyvos 2004/48 2 straipsnio 3 dalies a punkte numatyta, kad tokios taisyklės turi nepažeisti Direktyvos 2000/31 nuostatų, konkrečiai kalbant, jos 12–15 straipsnių (žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 34 punktą).
- 33 Taigi šios taisyklės turi atitikti visų pirma Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalį, kuria nacionalinėms valdžios institucijoms draudžiama nustatyti priemones, įpareigojančias prieglobos paslaugų teikėją vykdyti jo saugomos informacijos turinio bendro pobūdžio stebėseną (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 35 punktą).
- 34 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad toks draudimas taikomas, be kita ko, nacionalinėms priemonėms, dėl kurių tarpinis paslaugų teikėjas, kaip antai prieglobos paslaugų teikėjas, privalėtų aktyviai stebėti visų kiekvieno kliento duomenų turinį, kad užkirstų kelią bet kokiam būsimam intelektinės nuosavybės teisių pažeidimui. Be to, tokio bendro pobūdžio turinio stebėsenos prievolė būtų nesuderinama su Direktyvos 2004/48 3 straipsniu, kuriame įtvirtinta, kad šioje direktyvoje nurodytos priemonės turi būti teisingos ir proporcingos ir neturi būti pernelyg brangios (žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 36 punktą).

- 35 Tokiomis aplinkybėmis reikia nustatyti, ar pritaikius pagrindinėje byloje nagrinėjamą įpareigojimą prieglobos paslaugų teikėjui įdiegti ginčijamą filtravimo sistemą šis dėl to privalėtų aktyviai stebėti visų kiekvieno jo teikiamų paslaugų naudotojo duomenų turinį, kad užkirstų kelią bet kokiam būsimam intelektinės nuosavybės teisių pažeidimui.
- 36 Šiuo klausimu neginčijama, kad tokios filtravimo sistemos įdiegimas reikštų:
- kad prieglobos paslaugų teikėjas iš pradžių iš visų jo teikiamų paslaugų naudotojų rinkmenų, saugomų jo serveriuose, nustato tikėtinas kūrinių, teises į kuriuos teigia turintis intelektinės nuosavybės teisių turėtojai, rinkmenas,
 - vėliau nustato, kurios iš šių rinkmenų neteisėtai saugomos ir pateikiamos viešai, ir
 - galiausiai blokuoja tų rinkmenų, kurias laiko neteisėtomis, viešą pateikimą.
- 37 Taigi, tokia prevencinė stebėseną reikalaujanti aktyviai sekti rinkmenas, kurias naudotojai saugo pas prieglobos paslaugų teikėją, ir apimtų beveik visą taip saugomą informaciją ir visus šio teikėjo teikiamų paslaugų naudotojus (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 39 punktą).
- 38 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad įpareigojus prieglobos paslaugų teikėją įdiegti ginčijamą filtravimo sistemą jis privalėtų aktyviai stebėti visų jo teikiamų paslaugų naudotojų beveik visų duomenų turinį, kad užkirstų kelią bet kokiam būsimam intelektinės nuosavybės teisių pažeidimui. Darytina išvada, kad dėl tokio įpareigojimo prieglobos paslaugų teikėjui atsirastų bendro pobūdžio stebėsenos pareiga, kuri draudžiama pagal Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalį (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 40 punktą).
- 39 Norint įvertinti, ar šis įpareigojimas suderinamas su Sąjungos teise, dar reikia atsižvelgti į su taikytinų pagrindinių teisių, kaip antai nurodytų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo, apsauga susijusius reikalavimus.
- 40 Šiuo klausimu primintina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamu įpareigojimu siekiama apsaugoti autorių teises, sudėtinę intelektinės nuosavybės teisių dalį, kurioms gali kelti pavojų tam tikros informacijos, saugomos ir viešai pateikiamos pasinaudojant prieglobos paslaugų teikėjo paslaugomis, pobūdis ir turinys.
- 41 Intelektinės nuosavybės teisių apsauga įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 17 straipsnio 2 dalyje. Tačiau iš šios nuostatos ar Teisingumo Teismo praktikos visiškai neišplaukia, kad tokia teisė būtų neatimama ir todėl jos apsauga turėtų būti absoliuti (minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 43 punktas).
- 42 Iš tiesų, kaip matyti iš 2008 m. sausio 29 d. Sprendimo *Promusicae* (C-275/06, Rink. p. I-271) 62–68 punktų, reikia rasti pusiausvyrą tarp pagrindinės teisės į nuosavybę, kuriai priskirtinos su intelektine nuosavybe susijusios teisės, apsaugos ir kitų pagrindinių teisių apsaugos.
- 43 Konkrečiau kalbant, iš minėto sprendimo 68 punkto matyti, kad įgyvendindami autorių teisių turėtojams apsaugoti skirtas priemones nacionalinės valdžios institucijos ir nacionaliniai teismai privalo užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp šios teisės apsaugos ir asmenų, kuriems tokios priemonės daro poveikį, pagrindinių teisių apsaugos.
- 44 Taigi tokiomis aplinkybėmis, kaip antai susiklosčiusios pagrindinėje byloje, nacionalinės valdžios institucijos ir nacionaliniai teismai privalo visų pirma užtikrinti tinkamą intelektinės nuosavybės teisės apsaugos, kuria naudojasi autorių teisių turėtojai, ir Chartijos 16 straipsniu ūkio subjektams, kaip antai prieglobos paslaugų teikėjams, suteiktos laisvės užsiimti verslu apsaugos pusiausvyrą (žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 46 punktą).

- 45 Tačiau pagrindinėje byloje nagrinėjamu įpareigojimu įdiegti ginčijamą filtravimo sistemą šių teisių turėtojų interesais reikalaujama stebėti visą pas atitinkamą prieglobos paslaugų teikėją saugomos informacijos turinį ar didžiąją jos dalį, be to, ši stebėseną neribota laiko atžvilgiu, taikoma siekiant išvengti bet kokio būsimos pažeidimo ir sukurti pareigą apsaugoti ne tik egzistuojančius, bet ir būsimus, t. y. tokios sistemos įdiegimo momentu dar nesukurtus, kūrinius.
- 46 Taigi toks įpareigojimas akivaizdžiai pažeistų atitinkamo prieglobos paslaugų teikėjo laisvę užsiimti verslu, nes dėl jo šis teikėjas privalėtų įdiegti sudėtingą, brangiai kainuojančią, nuolat veikiančią ir tik savo lėšomis finansuojamą informacinę sistemą, o tai, beje, taip pat prieštarautų Direktyvos 2004/48 3 straipsnio 1 daliai, kuria reikalaujama, kad priemonės, skirtos užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, nebūtų nereikalingai sudėtingos ar brangios (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 48 punktą).
- 47 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad įpareigojimą įdiegti ginčijamą filtravimo sistemą reikia laikyti pažeidžiančiu reikalavimą užtikrinti tinkamą intelektinės nuosavybės teisės apsaugą, kuria naudojasi autorių teisių turėtojai, ir ūkio subjektų, kaip antai prieglobos paslaugų teikėjai, laisvės užsiimti verslu apsaugos pusiausvyrą (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 49 punktą).
- 48 Be to, toks įpareigojimas paveiktų ne tik atitinkamą prieglobos paslaugų teikėją, nes ginčijama filtravimo sistema gali pažeisti ir šio teikėjo teikiamų paslaugų naudotojų pagrindines teises, būtent jų teisę į asmens duomenų apsaugą ir laisvę gauti ar skleisti informaciją, įtvirtintas Chartijos 8 ir 11 straipsniuose.
- 49 Dėl įpareigojimo įdiegti ginčijamą filtravimo sistemą reikėtų identifikuoti, sistemingai analizuoti ir tvarkyti socialinio tinklo naudotojų šiame tinkle sukurtų profilių informaciją, nors ji yra asmens duomenys, kuriems taikoma teisinė apsauga, nes leidžia nustatyti šių naudotojų tapatybę (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 51 punktą).
- 50 Kita vertus, toks įpareigojimas galėtų pažeisti informacijos laisvę, nes ši sistema galėtų netinkamai atskirti neteisėtą turinį nuo teisėto, taigi ją įdiegus galėtų būti blokuojama teisėto turinio komunikacija. Iš tiesų neginčijama, kad atsakymas į klausimą dėl informacijos perdavimo teisėtumo priklauso ir nuo teisinių autorių teisėms taikomų išimčių, kurios skiriasi, nelygu valstybė narė. Be to, kai kuriose valstybėse tam tikri kūriniai gali būti viešai prieinami arba jų autorių patalpinti internete leidžiant jais naudotis nemokamai (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 52 punktą).
- 51 Todėl konstatuotina, kad prieglobos paslaugų teikėjui pritaikęs įpareigojimą įdiegti ginčijamą filtravimo sistemą atitinkamas nacionalinis teismas pažeistų reikalavimą užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp, viena vertus, intelektinės nuosavybės teisės ir, kita vertus, laisvės užsiimti verslu, teisės į asmens duomenų apsaugą ir laisvės gauti ir skleisti informaciją (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 53 punktą).
- 52 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad direktyvas 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 ir 2002/58, skaitomas kartu ir atsižvelgiant į atitinkamų pagrindinių teisių apsaugos reikalavimus, reikia aiškinti taip, kad joms prieštarauja įpareigojimas, kuriuo nacionalinis teismas iš prieglobos paslaugų teikėjo reikalauja įdiegti ginčijamą filtravimo sistemą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 53 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais,

Teisingumo Teismas (trečioji kolegija)

nusprendžia:

Direktyvas:

- 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva),
- 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo,
- 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo,

skaitomas kartu ir atsižvelgiant į atitinkamų pagrindinių teisių apsaugos reikalavimus, reikia aiškinti taip, kad joms prieštarauja įpareigojimas, kuriuo nacionalinis teismas iš prieglobos paslaugų teikėjo reikalauja įdiegti filtravimo sistemą:

- taikomą informacijai, kurią jo serveriuose saugo jo teikiamų paslaugų naudotojai,
- taikomą nepasirinktinai visiems naudotojams,
- taikomą prevenciškai,
- savo lėšomis ir
- neribotam laikui,

galinčią surasti muzikos, kinematografijos ar audiovizualinių kūrinių, į kuriuos ieškovė tvirtina turinti intelektinės nuosavybės teises, elektronines rinkmenas, kad būtų galima blokuoti tų kūrinių, kurie pažeidžia autorių teises, padarymą viešai prieinamų.

Parašai.